

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului : Parohiile cl. I. pe un an . . . . . 800 Lei Parohiile cl. II. . . . . 700 Lei Parohiile cl. III. și subclasă . . . . . 600 Lei Pentru particulari . . . . . 500 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor Concurs de prot. 1000 Lei. Parohii de cl. I 1000, de cl. II 800, de cl. III 600 Lei Celelalte publicații 1 cm. □ 3,50 Lei.</p>
--	--	--

Suflete salvate

Unitatea sufletească a neamului, e pusă în primejdie de toate sectele religioase și concepțiile politice anarhice. Solidaritatea conștiinței românești; fie la pace ca și în războiu e tonificată și spiritualizată prin concepția dinamică a ortodoxiei noastre.

Pericolul sectar a fost în repetate rânduri semnalat de căpetenia Bisericii, iar acum cu intransigență autoritatea de Stat le-a interzis acțiunea lor dizolvantă și intrigantă. Această măsură a fost dictată de conștiința destinului nostru istoric; că problema sectară nu e chestie bisericească, ci și problemă națională. Prin ocultismul lor sectele au destrămat sufletește frații de acelaș sânge și ideal și au minat ordinea și ierharia creștină în omenire. Așa se explică atitudinea categorică a regimului actual în politica religioasă — *desființarea sectelor*.

Prin desființarea legală și formală a sectelor, problema totuși nu e rezolvată integral. Sufletul și conștiința sectantului trebuiesc capitate. E necesară o mobilizare a conștiinței preoțești — prin pastorația individuală — ca toți cei rătăciți să fie chemați la cina cea euharistică. Fiii risipitori de har și chinuiți de nostalgia vieții harice, să fie învăluiți de zelul apostolic al preoțimei și a laicilor devotați crezului creștin.

Aducerea tuturor prin convingere, metodă și perseverare la altar e chemarea cea mare a apostolatului laic și a misionarismului miruit cu legea jertfei și dăruirii pentru altul. Nu singuri, ci toți să ne mântuim.

Sectele nu mai pot activa fățiș; din umbră și prin vicleșug nu vor înceta a câștiga alte suflete și mai ales a le menține pe cele furate din staulul creștin. Vigilență, tact și multă iubire să arătăm tuturor sectanților, ca prin aceasta să le provocăm procesul conștiinței, de

a îndrăsni să se lapede de Satana și din nou să se unească cu Hristos.

Sectarismul e atentat la patrimoniul național și violentare a tezaurului ortodox.

E îmbucurător faptul când acești rătăciți și oi răpite din staulul comunificației creștine, se reîntorc, se convertesc și din nou prin taina botezului se unesc cu Iisus.

În această operă de misionarism și convertire se poate verifica capacitatea de apostolie și dăruire a preoțimei noastre. În parohia, în care rătăciții sunt câștigați prin convingere și răbdare pastorală, preotul e pe linia tradiției patristice. Vrednicia sacerdotului creștin se valorifică și prin activitatea de cucerire și dobândire a sufletelor pierdute. Aceste gânduri mi le-a provocat botezul familiei Gh. V. Andone din satul Rădășeni.

Familia Gh. Andone era în întregime adventistă încă din anul 1912. Sectant în sat fiind, el se eliminase din comunitatea de credință, ideal și destin al satului. De toți era privit ca un fiu pierdut. Psihologia sectantului se caracterizează prin *incăpățănare, superficialitate, viclenie, răutate, ură și răzbunare*. În fața acestei atitudini preoții satului — H. Teodoriu și E. Manoliu, au procedat cu tact și au folosit strategia misionară a dragostei și nădejdei salvatoare. Cu drept cuvânt în noaptea învierii din anul acesta adventistul Andone cu soția sa și cei trei copii ai lor, au primit sfânta taină a botezului și au participat la viața harică luminată de faptul învierii lui Hristos. Adevărul învierii l-a chemat la har și mântuire! Suflete furate de călăii patriei — prin vicleșug și bani, au rupt-o cu păcatul și s'au dăruit Bisericii și lui Dumnezeu.

Aducerea tuturor rătăciților la altarul credinței și apropierea tuturor desmoșteniților de potirul euharistic, rămâne însăși rațiunea de a fi a adevăraților duhovnici. Duhovnicul, poate salva suflete dela moarte și avânta conștiințe spre calea mântuirii.

Nu semăna născociri, dacă nu vrei să seceri ruine.

Preoția fără duhovnicie nu se poate concepe. În aceste vremuri de războiu rolul preotului duhovnic e covârșitor și influența sa suverană.

Când lumea nu vine la duhovnic, să meargă duhovnicul către ea. Căutarea celui rătăcit și salvarea lui e act de eroism și dăruire. Logica jertfei și a pătimirii pentru ideal e sublimă și cine e înamorat de ea, nu cunoaște imposibilul.

Spre aceste suflete pierdute, ce se mai găsesc prin satele noastre; spre acești sectanți anonimi, trebuie orientată toată acțiunea pastorală.

În spatele frontului toți să fim înfrățiți și uniți prin credința creștină și prin idealul de veacuri al românismului. Solidaritatea tuturor în moarte și în înviere e chemarea ceasului de față. Infrățirea tuturor și armonia socială pregătesc calea categoricelor victorii de mâine.

În jurul unui singur steag să se adune elitele neamului. Un singur gând să anime conștiința românească — *prin luptă la victorie și prin victorie la îndeplinirea dreptății istorice.*

Pentru acest mare comandament național, trebuie începută acțiunea de convingere și convertire a sectanților, izolați și împrăștiati prin satele noastre.

Prof. I. Bulea

Sfințirea bisericii din comuna Fârdea

Comuna Fârdea din protopopiatul Făgetului a îmbrăcat haină de sărbătoare pentru că arhiepiscopul, Prea Sfințitul Episcop Veniamin a binevoit să se pogoare în mijlocul ei în ziua de 18 Iulie a. c. ca să sfințească cu rugăciuni prelungite și cu așezarea sfințelor moaște în sfânta masă, conform canoanelor, sfântul ei locaș de închinare, sfânta biserică, fiind până acum numai înainte sfințită.

În preseară slujba priveghierii o fac parohii locului Gh. Garoiu și Em. Damșa, ajutați de protodiaconul catedral Teodor Roșca și diaconul Dimitrie Băloni.

Duminecă dimineța, la ora 9, la hotarul comunei un banderiu de călăreți întâmpină pe Prea Sfinția Sa, care venia însoțit de protopopii Ioan Muntean al Făgetului și Dr. Zeno Muntean, rectorul Academiei teologice. Satul e împodobit cu minunate covoare, țesute de harnicele bănățene. La marginea satului, lângă poarta triumfală, primpretorul plasei Făget, Dl Ionel Gașpar, bineventează pe Prea Sfinția Sa în numele autorităților locale, spunând că își dă

toată contribuția pentru ca, în acest ținut, Biserica Domnului să fie vie. Prea Sfinția Sa mulțumindu-i pentru urarea făcută își continuă drumul spre sfânta biserică printre șirurile tineretului școlar și premilitar precum și a poporului drept-credincios adunat în mare număr la acest praznic de bucurie, toți în frumoase costume naționale. La poarta bisericii parohul Gh. Garoiu exprimă Prea Sfinției Sale bucuria și recunoștința parohienilor pentru cinstea ce le-o face de a-i cerceta și a-i îndruma pe calea binelui și a mântuirii și de a le sfinți sfânta biserică. Face apoi un scurt istoric al parohiei arătând pe lângă însușirile bune și unele scăderi ale locuitorilor, cum sunt denatalitatea și luxul, pe cari scăderi Prea Sfinția Sa nu pregetă a le combate spunându-le că avem o datorie națională de a avea familii numeroase, căci altfel ajungem ca acest pământ mănios al Banatului din lipsă de copii să fie stăpânit de alte neamuri. Le mai spune că copiii numeroși și binecrescuți sunt o adevărată binecuvântare cerească pentru care numai a-i mulțumi lui Dumnezeu putem. În privința luxului P. S. Sa îi îndeamnă să nu-și cumpere haine scumpe din prăvălii, ci să le țese singure ca și în trecut nu prea îndepărtat cultivând cânepa și inul.

Se începe apoi actul sfințirii bisericii de către Prea Sfinția Sa fiind asistat de: protopopii I. și Z. Muntean, preoții Gh. Garoiu, Em. Damșa, Alex. Popovici, Gh. Garoiu, Porfir Crișciu, Em. Damșa junior, V. Iclozan, protodiaconul T. Roșca, diaconii D. Băloni, I. Lăzărescu și I. Capotescu. Răspunsurile liturgice le-a dat corul mixt din Făget condus de dir. școlar Axente Brașovan, prin ce a fost ridicat fastul serbării.

La priceasnă a predicat Prea Sfinția Sa despre însemnătatea Bisericii pentru mântuirea credincioșilor. Plecând dela citatul biblic, că „mai bună este o zi în curțile casei Domnului, decât mii în afară“. Prea Sfinția Sa arată că prin rugăciunile P. S. Sale și prin punerea sf. moaște de ale sfinților la temelie altarului s'a sfințit într'o măsură mai mare această biserică, menită a conduce pe credincioși pe calea mântuirii. Biserica este locașul sfânt și sfințit al lui Dumnezeu unde ne adunăm noi creștinii, ca să ne rugăm lui Dumnezeu, să i ne închinăm și în care slujitorii ei săvârșesc sf. Taine. În biserică locuiește nevăzut Dumnezeu. Și cei ce vin la biserică să se roage, stau în fața Lui. Aici slujitorii sfințiți aduc rugăciuni, prin mijlocurile sfinților pentru sfințirea și mântuirea credincioșilor și tot de aici se învață oamenii cuvântul lui Dumnezeu, care este apă cea vie, din care cel ce bea nu mai însetează în veac.

Biserica este ca o farmacie unde se prepară doctoriile mântuitoare de suflete.

Cunoscând acestea despre Biserică, P. S. Sa îndeamnă pe credincioși în însuși interesul lor sufletesc să cerceteze sf. biserică regulat în Dumineci și sărbători, căci precum ne înstrăinăm de cei pe care nu-i mai vedem, tot astfel ne putem înstrăina de Dumnezeu, dacă nu-L cercetăm în sf. biserică. Sa și atunci vom fi ca o corabie bătută de valuri în toate părțile, fără a ne putea îndrepta spre țarm.

Reînnoind biserică să-și reînnoiască și biserică sufletului lor, făcând neconținut voia lui Dumnezeu. Dumnezeu nu ne cere alt program de activitate decât împlinirea voii Lui și atunci nu va mai fi dușmănie pe lume și războaie între popoare, ci pacea cea bineplăcută lui Dumnezeu.

Le arată apoi care este datoria fiecăruia în aceste vremuri de războiu, de a-și face datoria față de Dumnezeu și față de Patrie, de a ajuta pe văduve, orfani și săraci. Le dă diferite sfaturi cu privire la viața familială, la creșterea copiilor etc.

Incheind imploră binecuvântarea lui Dumnezeu peste familiile lor învrednicindu-i de toate bunătățile Sale cerești.

După sf. Liturghie, P. S. Sa a împărțit anafora credincioșilor, dând copiilor de școală cărți de rugăciuni, iconițe și cruciulițe.

După liturghie P. S. Sa a vizitat pe cei doi parohi interesându-se de aproape de mersul vieții bisericesti. A urmat apoi masa comună la Școala primară, luând parte preoții celebranți și intelectualii din sat.

Deplin mulțumit sufletește de cele constatate, P. S. Sa s'a îndreptat d. m. spre comuna Gladna-română.

* *

În dorința de a cunoaște cât mai multe parohii cu fiii lor sufletești, P. S. Sa, însoțit de păr. protopop tractual I. Muntean și păr. protodiacon T. Roșca pleacă Duminecă după masă din Fârdea să cerceteze și alte comune. În drum un mănunchi de credincioși îl primesc pe P. S. Sa, în haine de sărbătoare, lângă modesta capelă din filia *Gladna Montană*.

Aci cantorul Ioan Cosma, cu cuvinte simple dar adânc simțite dorește P. S. Sale ca în curând să vină să le sfințească noul locaș de închinare, pe care credincioșii bogați în cele sufletești, doresc să-l ridice întru slava lui Dumnezeu.

P. S. Sa impresionat de însuflețirea creștinească, binecuvintează strădaniile acestui mănunchi de credincioși din Gladna-montană, dându-le îndrumări pentru zidirea bisericii.

În *Gladna-română* ne așteaptă o litie de sărbătoare, cu prapori, ripizi și flori. O fetiță predă Arhiepiscopului un buchet de flori al sufletelor alese. În sunete de clopote înaintăm spre sf. biserică. Drumul până la biserică este încolonat de două spaliruri de credincioși în haine de praznic.

În fața sf. biserici păr. Racolțea binevențează Arhiepiscopul. P. S. Sa le mulțumește pentru primirea spontană.

După vecernia săvârșită de P. S. Sa și preoții prezenți, Arhiepiscopul se adresează mulțimei adunate în sf. biserică, arătând cine face voia lui Dumnezeu.

În legătură cu starea preotului lor refugiat, P. S. Sa explică care este idealul nostru de a aduce la sânul Țării, sub sceptrul Regelui nostru și sub conducerea înțeleaptă a Mareșalului nostru, pe toți frații rămași afară de granițele nedrepte. Recolta bogată din anul acesta să fie un îndemn de apropiere către Dumnezeu, Celce ocrotește Țara și armata noastră scumpă. Dă apoi îndemnuri pentru vieța adevărată creștinească, de a ne feri de lux și de petreceri necuviincioase ce nu se potrivesc cu jertfele ce le reclamă războiul.

Regiunea sărăcăcioasă în care trăesc să le fie un îndemn de rugăciune și muncă, căci sănătatea în familia numeroasă este o comoară mai prețioasă decât averile împărătești.

Într'un frumos asfințit de soare sosim la marginea comunei *Zolt*. Ultimele raze dogoritoare mai răspândesc lumină și căldură peste această comună ascunsă între două versante. În fața unei porți de verdeață de lângă casa Dlui Dr. Titus Popovici fost ministru, primarul comunei și Dl T. Popovici întâmpină Arhiepiscopul, iar în fața bisericii noi zidite în stil brâncovenesc, tinerul preot I. Mureșan, în cuvinte de cronicar, aduce omagiu P. S. Sale pentru osteneala luată de a vizita această parohie îndepărtată, între munți.

P. S. Sa mulțumește tuturor pentru dragostea fiască cu care îl întâmpină.

În dangăt de clopote și armonii de tropare, intrăm în sf. biserică. P. S. Sa săvârșește sfințirea apei. Inimosul învățător I. Udrea dă răspunsurile cu copilașii de școală.

După rugăciunea specială de îngenunchiere în vremuri de război, într'o atmosferă de Vecernie mare, P. S. Sa îndeamnă la rugăciune pentru ieșirea cu bine din războiu. Din toate nenorocirile ce s'au abătut asupra noastră, timp de 2000 ani, Biserica a fost corabia cea construită de însuși Domnul nostru Hristos, care ne-a scăpat de toate năvălirile dușmanilor atrași de bogăția Țării.

Describe apoi P. S. Sa în cuvinte înduioșătoare grozăveniile prin care au trecut frații și preoții noștri din Basarabia și din Rusia sub bolșevici. Prin îndemnuri duhovnicești, stăruie asupra sentimentelor de jertfă ale credincioșilor pentru mântuirea sufletului și salvarea patriei. Sfătuiește fiii sufletești să fie cu alipire față de harnicul lor preot și fruntașul cetățean Dr. T. Popovici, cari sunt adevărați luminători ai comunei.

La sfârșit Arhiereul stropește cu apă sfințită pe toți credincioșii.

În toate trei parohiile P. S. Sa a împărțit copiilor cărți de rugăciuni, iconițe și cruciulițe.

După cercetarea casei parohiale P. S. Sa cu însoțitorii sunt oaspeții casei primitoare a Dlui Dr. T. Popovici. Peste noapte rămânem în casa amfitrionului nostru, pentruca Luni dimineața P. S. Sa să plece la Sibiu, unde a fost chemat la constătuirea cu Dl. Mareșal Ion Antonescu.

R.

Eroii Grăniceri

În actualul război de reîntregire a neamului și țării noastre și de cruciadă în contra bolșevismului, luptă cu înverșunare, toți fiii neamului, din toate unghiurile Țării.

Comunicatele Marelui Cartier General German precum și Ordinele de zi pe Armată ale Mareșalului Conducător al Statului, au evidențiat faptele de eroism ale diferitelor unități cari s'au distins în mod cu totul deosebit.

Au fost evidențiate diviziile române dela Stalingrad, Divizia Vânătorilor de Munte de sub Comanda generalului Dumitrache, cari în majoritatea lor sunt compuse din fiii Ardealului și Banatului, precum și Regimentele din Caransebeș și Orșova, cari s'au distins în luptele din Crimeea, Sevastopol, Caucaz, etc.

Pe lângă mormintele, presărate în regiunile îndepărtate de țară, la mii de km., morminte cari îmbrățișează spre odihnă vecinică osămintele pământești ale celor mai dragi dintre ai noștri, — amintind cu deosebită venerațiune pe Colonelul erou Palaghiță N. Ioan, eroul din Cuban, care a murit în fruntea flăcăilor noștri din regimentul Orșovei, — soarta ne-a hărăzit să avem vii și teferi, pe acei cari au supraviețuit luptele crâncene și înfricoșate, ca eroi și mărturii vii a faptelor legendare.

Din șiragul nesfârșit al acestor eroi, cărora va trebui să li se închine epopee eroică, voi aminti câteva persoane, prea bine cunoscute

nouă grănicerilor ca răsad falnic diu vița grănicerească:

Generalul de Armată, adjutant *Iosif Iacobici*, originar din *Armeniș*. Dsa a fost Ministrul Apărării Naționale la începutul războiului acestuia, apoi șef al Marelui Stat Major al Armatei și comandantul Armatei care a cucerit *Odesa* la 16 Octombrie 1941;

Generalul de Corp de Armată *Corneliu Drăgălina*, născut în *Caransebeș* dar originar din *Borlova*. Eroul luptător dela *Harcov* și comandantul unităților cari au luptat la *Stalingrad*, din vara anului trecut și actualul guvernator al *Bucovinei*.

Cunoaștem cu toții faptele lor personale și ale unităților de sub comanda lor, din comunicatele oficiale, dela radio și din presa noastră și cea străină.

Ordinul „*Mihai Viteazul*“, „*Crucea de fier*“ pe lângă alte ordine de vitejie, lucesc pe piepturile lor.

Alături de aceste figuri strălucite, răsărite din mijlocul nostru, apar și elemente tinere cari ne îndreptătesc pe deplin, să fim mândrii de ele.

De astă dată voi aminti pe Locotenentul *Părvulescu Luca din Plugova*, absolvent al liceului nostru din *Caransebeș*.

Plecat pe front cu un regiment din Sibiu la 25 Sept. 1941, a luat parte în luptele dela *Odesa*, *Crimeea*, *Stalingrad*, *Stepa Calmucă*, până la 12 Aprilie 1943. Faptele sale eroice dela *Sevastopol*, la ocuparea *Bastionului II* care era pivotul acestei fortărețe formidabile, sunt descrise în ziarul „*Sentinela*“, Nr. 27 din 4 Iulie c. de către Serg. T. R. Petre Vidu-Boengiu.

Pentru cucerirea acestui Bastion, a primit ordinul „*Mihai Viteazul*“, „*Crucea de fier*“, „*Coroana*“ și „*Steaua Română*“ cu spade și pe panglica de Virtute Militară.

Acest grănicer viteaz, este în unitate cu mine, spre fala și mândria noastră.

Pe lângă el, mai sunt și alții din generația lui și este de datoria noastră ca să-i semnalăm cetitorilor acestui organ oficial, spre a fi aduse la cunoștința credincioșilor, de către cucernicii preoți și învățătorii satelor noastre.

Aceștia toți se alinază în coloana fără de sfârșit a marilor noștri înaintași, străluciți în vitejie și fapte de arme răsunătoare.

Ei vor ocupa locul de cinste în galeria vitejilor din războaiele trecute la cari am luat parte atât în fostele armate austriace dar mai ales în armata Română, începând cu războiul Independenței din 1977/78.

În fruntea acestora stă generalul de divi-

zie *Moise Groza din Obreja*, care, în gradul de căpitan s'a distins în luptele dela Grivița fiind grav rănit. A fost al doilea ofițer decorat cu „Virtutea Militară“ înființată atunci și avansat pe loc;

Generalul *Ioan A. Drăgălina* comandantul Armatei de Oltenia, în războiul mondial trecut, mort în urma rănilor primite pe câmpul de luptă pentru eliberarea Banatului, pământul sfânt al părinților săi și al nostru;

Lt. Colonel *Grigore Mihăiuți din Bozovici*, erou distins în lupta dela Tisa în contra Ungurilor comunizați de evreul Bela Kun, în vara anului 1919.

Generalul erou C. Drăgălina a fost printre cei dintâi ofițeri superiori care a primit ordinul „Mihai Viteazul“ înființat în războiul mondial trecut — și primul bănățean, lui urmând, Loct. Gr. Mihăiuți, iar acum urmează, tot un Loct., Pârvulescu Luca din Plugova, după marii noștri generali în viață, Iacobici și C. Drăgălina.

Războiul acesta va mai dura. Trebuie să dureze până la complecta înfrângere a dușmanilor noștri și până la realizarea complectă a idealului nostru național: *România Mare*, cuprinzând pe toți fiii neamului nostru, dela răsărit și apus.

Jertfe vor mai fi cerute și încă destul de grele și prețioase. Le vom da. Așa cere destinul nostru. Și desigur că până la sfârșit, vor mai răsări încă un număr însemnat de eroi, prin jertfa cărora vom ispăși și răsplăti păcatele dar și izbânzile.

Dar vremea trece și evenimentele se succed mai de grabă de cum suntem obicinuiți a le vedea. Toate faptele fiilor noștri din acest război trebuiesc înregistrate, într'o condică specială. Nici un eveniment mai important, să nu fie întrelăsat a se înregistra. Toate aceste însemnări vor fi de cea mai mare însemnătate la compunerea istoriei acestor vremuri de mari prefaceri sociale.

Consiliul Eparhial, în cursul războiului mondial trecut, a dispus ca toate parohiile să aibe câte o *Condică parohială*, în care să se treacă toate evenimentele mai importante, petrecute în comună.

Am văzut câteva din aceste condici, în care am găsit date extrem de importante. Numele tuturor oamenilor concentrați și mobilizați, unitatea, locul unde a luptat, dacă a fost rănit, în care spital a fost îngrijit, dacă a fost decorat, cu ce decorație și pentru care fapte de arme;

Toți eroii morți pe câmpul de luptă, data morții și localitatea unde a fost înmormântat.

Tabloul tuturor invalizilor, văduvelor și orfanilor de război.

Data când s'au luat clopotele bisericilor, data când s'a oprit folosirea luminelor de stearină; opreliștea văpsirei ouălor de Paști; schimbarea monedelor de aramă cu cele de fier, etc, etc, date importante pentru alcătuirea monografiilor sătești, din toate punctele de vedere.

În baza acestor date s'a putut documenta la tratatele de pace, contribuția neamului nostru, sub stăpânire străină, în războiul trecut.

Am militat pentru tipărirea unei lucrări istorice cu privire la contribuția preoțimei eparhiale pentru realizarea idealului nostru național; preoți mobilizați, deținuți și internați în lagăre politice, condamnați politici, uciși de bestiiile roșii maghiare, etc. Nu s'a făcut nimic în această privință. Nu e târziu nici acum, de oarece mai sunt încă în viață preoți sau familiile acestor preoți.*

Eu am adunat și tipărit tabloul nominal al tuturor românilor internați din plasa Orșova, al tuturor eroilor, văduvelor și orfanilor de război din Valea Almăjului.

Fac un apel călduros către întreaga preoțime din eparhie, dar în deosebi către preoțimea din granița bănățeană, ca să poarte la zi *Cronica Parohială*, cu toate datele importante, petrecute în sat, în cursul acestui război crucial.

Ele vor fi cele mai autentice izvoare de informare și documentare.

Prot. Lt. Col. C. Buracu

Preotul pe front

II

In perioada operațiunilor

În timpul operațiunilor, activitatea pastorală a preotului se deosebește după cum trupa se găsește în marș, în luptă sau după luptă.

1. Activitatea pastorală, în timpul marșurilor

În timpul marșului, preotul va căuta să fie cât se poate de mult în văzul soldaților, îmbărbătându-i și însuflețindu-i, servind tuturor ca exemplu viu întru suportarea greutăților. Prin urmare, locul său va fi la Statul Major al unității ce însoțește.

Când trupa va fi în repaos, preotul va veni în mijlocul ostașilor, va schimba cu ei cuvinte prietenești și părintești, de întărire și suportare a greutăților marșului.

* Condica parohială s'a introdus mai de mult. Acum de curând s'a dat o circulară privitor la compunerea unui „tablou al eroilor“ în fiecare parohie. N. R.

Dacă vreun soldat cade în marș, fie bolnav, fie accidentat de prea mare efort și oboseală, cel dintâi care trebuie să alege în ajutorul lui este medicul și preotul. Medicul îi dă îngrijirea trupească, iar preotul îngrijirea sufletească, prin mângăieri și cuvinte de întărire.

Soldatului de altă confesiune, îi va arăta aceiași dragoste și aceiași îngrijire părintească.

2. Activitatea pastorală, în timpul luptelor.

În general, preotul în timpul luptelor se găsește la postul de ajutor al regimentului, ori la ambulanță, alături de medici. Înainte de începerea luptei, dacă împrejurările îngăduie, va face o slujbă pe plutoane și companii. Preotul va rosti câte o cuvântare scurtă și inimoasă, întemeiată pe credința și nădejdea în ajutorul lui Dumnezeu.

Când acest serviciu nu se poate săvârși, preotul cu epitrahilul și crucea, va trece printre rândurile soldaților, binecuvântând și îmbărbătând trupa.

În timpul luptei, locul preotului va fi la postul de ajutor, mângâind pe cei răniți, iar pe cei muribunzi împărtășindu-i.

Preotul, încălzit la focul sacru al patriotismului și al sarcinei sale de îndemnător la luptă cu vitejie ostășească, până la jertfa de sânge, va găsi pentru fiecare împrejurare putere și mijloace cât mai potrivite spre a întări și înflăcăra sufletul ostașului luptător. El nu va uita să pună înaintea ostașilor pilda și țăriia de voință de a învinge a Apostolilor și a Ucenicilor cari, prin credință și puterea lor de voință, au învins omenirea întreagă, cum și vitejia ostașilor lui Ștefan cel Mare, ai lui Mihai Viteazul, ai Regelui Carol și Ferdinand, care au biruit pe vrăjmașii neamului nostru.

3. Activitatea pastorală după luptă.

După luptă grija de căpetenie este căutarea și mângăierea răniților, asemenea și restabilirea echilibrului sufletesc al celor ieșiți sănătoși din luptă.

Preotul e mai bine văzut — ba chiar foarte necesar — la capul celor răniți și suferinzi. Aici el va mângăia și întări în răbdare. Va merge la fiecare, găsind cuvinte scurte și dulci de mângăiere. Tuturor le va arăta, că icoana durerilor și suferințelor este însuși Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Martirologia creștină, dă preotului în această privință un material bogat și prețios. Le va spune răniților, că suferința și durerea oțelește pe om și-i arată valoarea și că cel ce suferă pentru o cauză dreaptă și sfântă, cum este apărarea țării și a Bisericii, are asigurată glo-

ria pământească și mărirea cerească, singurele lucruri netrecătoare la care poate râvni în viață, un bun patriot și un bun creștin. Le va arăta, că suferința și durerea unui om, e nimic față de durerea, jalea și robia unui neam întreg, dacă nu ne-am jertfi pentru binele lui. Semnele și rănilile căpătate în războiu, rămân cele mai frumoase podoabe ale unui ostaș. Înaintea lor se vor pleca cu venerație, ceilalți fii ai țării, ca și urmașii lor, cărora prin jertfă li-s'a pregătit o viață mai demnă și mai frumoasă.

După facerea pansamentelor, preotul va profita de momentul de liniște și va face suferinșilor rugăciuni pentru însănătoșare.

În astfel de împrejurări, rugăciunile pot fi făcute cât mai pe larg, cu duioșie, ele fiind cea mai efectivă alinare a durerilor prin înălțarea sufletească și a gândirii într'o lume ideală, depărtând mintea dela răni.

Însfârșit, un suflet iubitor, pururea va găsi în adâncul lui apa cea vie a dragostei creștine, a compătimirii și a mângăerii pentru sufletele amărâte și îndurerate.

La toate slujbele, preotul va fi ajutat de un cântăreț, mobilizat dintre studenții de teologie de preferință, ori dintre cântăreții bisericesti, care este atașat preotului.

Deosebită grijă va purta preotul la ultimile dorințe ale răniților greu. Nici nu se poate bănui în pastorația parohială, câte probleme prezintă o ambulanță cu câțiva răniți. Toți cei păstoriți aici, sunt oameni tineri, axa familiară, cu griji, dorințe și responsabilități, pe care greu le întâlnim în vreme de pace în cadrele pastorației. De aceea, preotul, fiind cel mai apropiat de sufletul suferindului, să fie atent la ultimile dorințe și cu fidelitate să le comunice părinților, respectiv familiei.

Deasemenea, va fi foarte scrupulos, în notarea datelor referitoare la starea civilă, locul, data înmormântării și toate cele relative la înmormântare, pe deoparte, fiindcă ofițerul stării civile poate fi la zeci de km., pe dealtă parte, preotul privește un răposat, printr'o prismă sufletească și nu numai birocratică.

De multe ori carnetul zilnic al preotului servește de bază unor importante acte ale comandamentului corpului.

La ambulante și spitale de campanie din imediată apropiere a frontului, se recomandă, ca preotul să ajute biroului triaj, la cercetarea cadavrelor. Astfel, preotul, va lua în primire fotografii, acte personale, scrisori și obiecte de valoare sentimentală, iar banii îi va depune la casieria corpului. Toate obiectele de ordin personal, familiar, le va trimite familiilor, cu o

scrisoare de condoleanțe, în care se va preamări sacrificiul eroic.

Din practică, pot afirma, că scrisoarea preotului către familie este cel mai cald balsam și un reconfortant în sânul celor ce sunt anunțați despre pierderea eroică și sacrificiul în slujba Patriei.

Pentru ca mormintele eroilor să fie bine precizate, preotul va întocmi o schiță detaliată a locului, după o hartă de operațiuni, care va fi depusă la Bir. I al corpului, la Soc. Cultul Eroilor în Buc. și alta va fi păstrată, ca să fie servită la timp, pentru înlesnirea exhumărilor.

Pr. Tr. Constantin

La o zi de praznic mare...

(Urare Prea Sfințitului episcop cu ocazia vizitei canonice din Mehadia.)

La o zi de praznic mare,
Cum e astăzi, Prea Sfințite,
Dați-i voe popii Iosif
Ca'n smeritele-i cuvinte
Spuse'n stihuri și în rime,
Să-și exprime bucuria,
Ce o simte'ntr'eg poporul
Din comuna Meadia,
Cu popimea de prin sate
Ce azi V'a făcut ocol,
Cersind toți miuă cerească
Prin un impozant sobor.

Ați venit azi Prea Sfințite,
Pe la noi iar în vizită
În frumoasa Ilimuzină,
Trăgând dără de lumină
Prin negura dela sate
Unde-așteaptă însetate
Dornice inimi s'asculte
Cuvânt sfânt de'nvățătură
Cuvânt cald să îl rostească
Arhierasca voastră gură.

Veniamine Prea Sfințite,
Călcați azi pe urme sfinte,
Tresar astăzi în morminte
Vechi vlădici de-odinioară
Cu sute de ani 'nainte,
Când înpiși de râvnă sfântă
'ntemeiară - episcopia,
Ce a dănuit pe vremuri
În comuna Meadia.

Cu desagii plini cu carte
Cu slovă mântuitoare
Și cu focul Sfânt în inimi
Trecem granițe barbare,

Când din Orientul sacru
Aduceau dreapta credință
Păstrând românescul suflet
Și a neamului ființă.

Pe-unde va nu prea departe
Poate stau azi risipite
Urme de biserică vechi,
Lespezi vechi de-altare sfinte,
Unde și-au plecat genunchii
Vechi vlădici de-odinioară
Purtând flacăra credinței
Și visând și ei o țară
Cu toți frații laolaltă,
Trăgând drumuri de lumină
În spre culmea carpatină,
Pentru vremi ce vor să vină.

Sunt înaintașii Voștri
Prea Sfințite arhieru,
Cari în lumea de slavă
Sus în cer la Dumnezeu
Cu sfoasele lor glasuri
Cersesc binecuvântare
Peste cel ce păstorește
Azi în România Mare.

Să dea Dumnezeu Prea
Sfântul
Ca sub păstorirea Voastră
Să ni se'ntregească eară
Mutilata Țara noastră.

Păstorire 'ndelungată
Cu mulți ani și cu noroc!
Vă dorește și urează

Popa Iosif Delaglob

Ș T I R I

Pomenirea Regelui Ferdinand și a Reginei Maria. În ziua de 20 Iulie, sărbătoarea sf. mare prooroc Ilie s'a făcut parastas în biserică pentru odihna sufletască a răposaților: Regele Ferdinand — dela moartea căruia s'au împlinit 16 ani — și Regina Maria, plecată în lumea cerească acum 5 ani.

Cerc pastoral în Honorici. Sub conducerea pricepută a pr. Ioan Enuica din Oloșag, preoții aparținători cercului respectiv s'au întrunit Duminecă 4 Iulie a. c. în Honorici. S'a celebrat sf. Liturghie în soborul preoților I. Enuica, A. Lazăr, N. Vănatu și Gh. Biberea. A predicat pr. Nic. Vănatu care, pe lângă interpretarea evangheliei, a dat poporului părintești sfaturi de ascultare și supunere către autorități și mai marii Statului. În parastasul pentru eroi a cuvântat preotul locului Gh. Biberea, mângâind pe cei rămași în seama lui Dumnezeu. Ședința publică a fost ținută în comun cu aceea a Cercului Cultural. Au vorbit: pr. I. Enuica și notarul I. Frâncu întărind sentimentele creștinești și românești ale poporului. Încheierea s'a făcut cu o cântare patriotică potrivită și bine executată de către tinerii din șoc. Sf. Gheorghe sub conducerea preotului Gh. Biberea, instruiți fiind de către prim cantorul Damaschin Mădroane din Loc.

Preotul model nu este cel corect în purtarea agendelor oficiale și nici cel care liturgesște punctual și frumos. Sinteza preotului model o dă preotul model în toate și mai ales cel care are trager de inimă, „răvnă” pentru Casa Domnului și pentru turma cuvântătoare încredințată lui. Cel care folosește fiecare prilej în favorul sporirii lucrului bun. Cu ocazia cantonărilor de soldați în Logojel, preotul Nicolae Vănatu a cunoscut un suflet de creștin ales în dl maior Ioan Băldăneanu dela Reg. 42 din Logoj. În sănătatea sa și a soției sale Victoria, amintitul maior a donat sfintei biserici din Logojel în anul trecut 2000 Lei, iar în anul acesta o evanghelie în valoare de 18.000 Lei, o icoană în stil bizantin valoroasă și o candelă de argint. Tot prin râvna aceluiaș preot, avocatul Dr. Liviu Peia din Logoj a donat 2000 Lei pentru cumpărarea unei cărți de strană. Iată ce poate face dragostea de biserică a preotului care știe pune în lucrare și bună rodire sufletele credincioase ale intelectualilor!

Sectele desființate. Deși desființarea sectelor s'a făcut prin un decret-lege la 29 Dec. 1942, au rămas destule uși prin care acești neporociți își mai scoteau capul. Monitorul Oficial Nr. 177 din 9 Iulie a. c. publică un decret-lege prin care sunt desființate și toate instituțiile, școlare, filantropice etc. Interesant e că decretul-lege, art. 3, are următorul conținut: „Asociațiunile religioase sectante, care au existat în România la 29 Dec. 1942, și acele care au fost autorizate ulterior (sublinierea e a noastră N. R.) sau sunt simulate sub forme personale juridice, fără scop lucrativ sau altele, sunt și rămân desființate de drept. O bună parte din decretul-lege se ocupă de procedura ce urmează a se aplica în legătură cu preluarea bunurilor dela sectanți de către Stat sau alte instituțiuni. Sperăm că de acum va înceta și măriniția unora din cadrele învățământului față de filii sectarilor!

Pelerinajul dela mănăstirea de maici Sf. Ilie-Isvor de lângă Vasiova a fost condus de I. P. C. Sa Arhim. Dr. Laurențiu Busuioc. Despre acest pelerinaj la care încă au participat câteva mii de credincioși urmează raport amănunțit în numărul proximal F. D.

† **Ioan Popovici**, elev de clasa VII-a liceală, fiul picherului Ioan Popovici un cunoscut binefăcător al sfintei biserici din Ohaba-Mătrnic, s'a stins în cea de a 19-a primăvară a vieții sale. Răposatul a fost un elev eminent, de o inteligență surprinzătoare, boala care seceră viețile tinere — tuberculoza — însă, l-a răpit și pe acest

tânăr talentat, podoabă și nădejde a bieților săi părinți nemângâiați.

Dumnezeu să-i dea cununa vieții de veci, iar pe cei intristați să-i cerceteze cu mila Sa!

Partea Oficială

Nr. 4389 Bs. 1943.

NOTĂ OFICIALĂ

Se face cunoscut tuturor P. Cuc. protopopi și Cuc. preoți din cuprinsul Eparhiei noastre, că Tipografia noastră diecezană a tipărit chitanțiere cu cotor, broșate de 100 pagini cu prețul de Lei 210 pentru a înlocui chitanțele de mână dela ziarele de casă, ale gestiunilor parohiilor noastre, atât pentru venitele cât și pentru cheltuielile din decursul unui an economic.

În consecință se va aduce la cunoștință epitropiilor parohiale acest fapt și că pe viitor se interzice de a se mai elibera alte chitanțe decât cele din chitanțierele cu cotor, cari au a se comanda cât mai urgent direct dela Librăria noastră diecezană.

Caransebeș, la 19 Iulie 1943.

Episcop:
† **VENIAMIN**

Secretar eparhial:
Petru Toma

Nr. 4243 Es. 1943.

NOTĂ OFICIALĂ

Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, Subsecretariatul de Stat al Cultelor și Artelor, direcția Cultelor cu adresa No. 32.785/943 din 3 Iulie a. c. ne cere ca să dispunem tuturor Cuc. preoți din cuprinsul eparhiei noastre pentru a face propagandă printre crescătorii de oi, îndemnându-i cu vorba și cu fapta să se conformeze prevederilor legii No. 355 publicată în Monitorul Oficial No. 128 din 4 Iulie 1933, cu privire la colectarea și distribuirea lânii și furdalelor, predând organelor în drept cantitatea de lână prescrisă de menționata lege.

Ceace se comunică Cuc. preoți spre știre și conformare.

Caransebeș, la 14 Iulie 1943.

Episcop:
† **VENIAMIN**

Secretar eparhial:
Petru Toma

Nr. 4275 B. 1943.

CONCURS

Pentru întregirea postului de **revizor eparhial** se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Postul de revizor eparhial este retribuit din bugetul Ministerului Culturii Naționale și al Cultelor cu salariul de șef de serviciu fără gradații, care de prezent este de Lei 14.100, plus Lei 3.639 indemnizație de scumpete, apot chiria convenită și eventualul adaus familiar.

Doritorii de a ocupa acest post, având cvalificațiune pentru parohiile de cl. I cu examen de bacalaureat și cel puțin 5 ani de serviciu în preoție să-și înainteze cererile lor Consiliului eparhial. La cerere se vor alătura toate documentele personale și de studii, precum și certificatele despre serviciile de până acum.

Caransebeș, la 8 Iulie 1943.

Episcop: 2—3
† **VENIAMIN**   Consilier referent:
Prof. Romul G. Ancușă

Nr. 4011 B. 1943.

CONCURS

Se publică concurs pentru primirea de studenți în *Academia noastră teologică* din Caransebeș pe anul școlar 1943/44, condițiunile de primire fiind următoarele:

Cererile de primire se înaintează Consiliului eparhial până la 1 Septembrie 1943.

La cereri se anexează următoarele documente:

1. Extrasul din matricola hotezaților.
2. Extrasul de naștere dela Oficiul stării civile.
3. Diploma de bacalaureat sau de absolvire a seminarului teologic.
4. Certificat de moralitate dela Oficiul parohial, vizat de Oficiul protopopesec.
5. Certificat medical despre starea sănătății, dela medicul, circumscripției.
6. Declarația părinților sau tutorelui, că vor suporta toate cheltuielile reclamate cu întreținerea petentului în Internatul diecezan.

Studenții anului I vor prezenta la înscriere o declarație subscrisă și de părinți ori tutor la Of. parohial, că după absolvirea studiilor teologice vor servi în clerul episcopiei cel puțin 5 ani, în caz contrar vor restitui toate beneficiile avute. Cei din alte eparhii vor prezenta și cartea canonică dela Chiriarh.

Se observă că toți studenții ai căror părinți nu locuiesc în Caransebeș, sunt obligați să locuiască în Internatul diecezan. Sunt obligați apoi — până cel mult la 31 Decembrie 1943 — să-și procure uniforma (reverenda), sau cel puțin vestă preoțească.

Tinerii săraci și cari dovedesc purtare morală bună și progres în studii, vor beneficia de bursă. Apoi toți studenții se vor bucura de gratuitatea în ceea ce privește asistența medicală și medicamentele. *Pentru studenții înscriși stau la dispoziție 20 de burse de 30.000 Lei.*

Cei ce vor fi primiți în anul I se vor prezenta în ziua de 28 Septembrie a. c. ora 9 dim. la Rectoratul Academiei la examenul medical și de aptitudinal muzicale, care este eliminatoriu.

Studenții cari nu se vor prezenta la timp la înscriere vor fi considerați retrași din Academie.

P. C. Păr. protopopi, C. Preoți și profesorii de religie sunt rugați să atragă atențiunea tinerilor absolvenți de liceu din case bune asupra condițiunilor de primire în Academia teologică și totodată îi va îndemna să se dedice chemării preoțești, care oferă posibilitățile cele mai frumoase tuturor celor ce voesc să muncească în ogorul Domnului și al Neamului pentru zidirea sufletască a poporului nostru drept credincios.

Preoția este cea mai aleasă misiune în sânul poporului nostru, este slujba cea mai de cinste în viața neamului și oferă cel mai larg teren de acțiune între ridicarea poporului spre o viață de înaltă spiritualitate în duh creștinesc și omenesc.

De altă parte, nu vor întrelăsa să atragă atențiunea tinerilor și asupra avantajilor pe care le acordă Consiliul eparhial care conferă burse întregi și semi-burse tinerilor merituoși și cu purtare bună, aceste burse conferindu-se sub titlul de gratuitate și semi-gratuitate în internatul diecezan.

Caransebeș, la 6 Iulie 1943.

Episcop: 2—3   Consilier referent:
† **VENIAMIN**   **Prof. Romul G. Ancușă**